

Session A2

Produktivitet, lokalisering og agglomeration

- "Skaber byer velstand? En analyse af agglomeration i Danmark"
- "FDI Spillovers and Geographical Proximity – Evidence from Denmark"
- "The Internal Spatial Organization of Firms – Evidence from Denmark"
- "Boligmæssig segregering i Danmark i perioden 1986-2016"

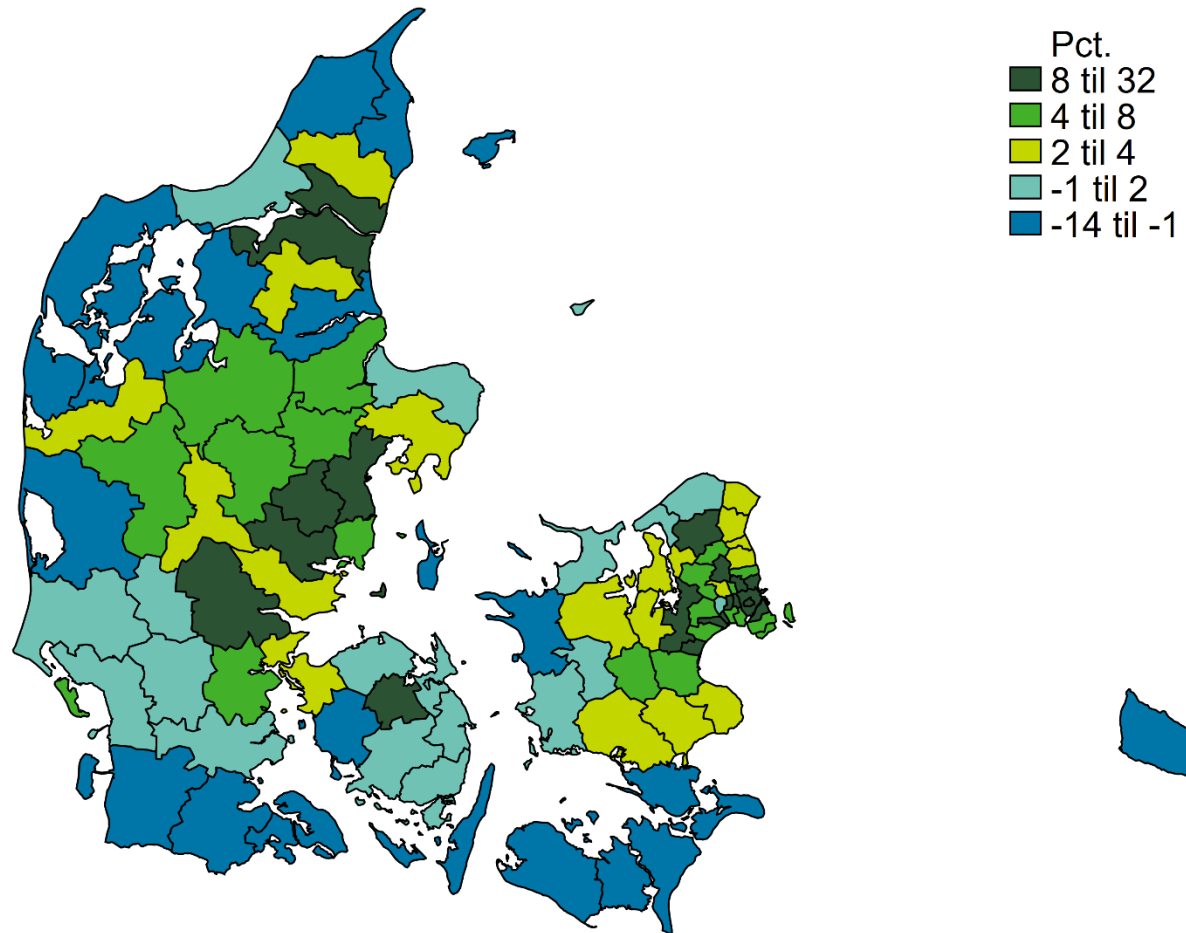
Skaber byer velstand?

En analyse af agglomeration i Danmark

Jesper Kühl & Philip Henriks, Kraka

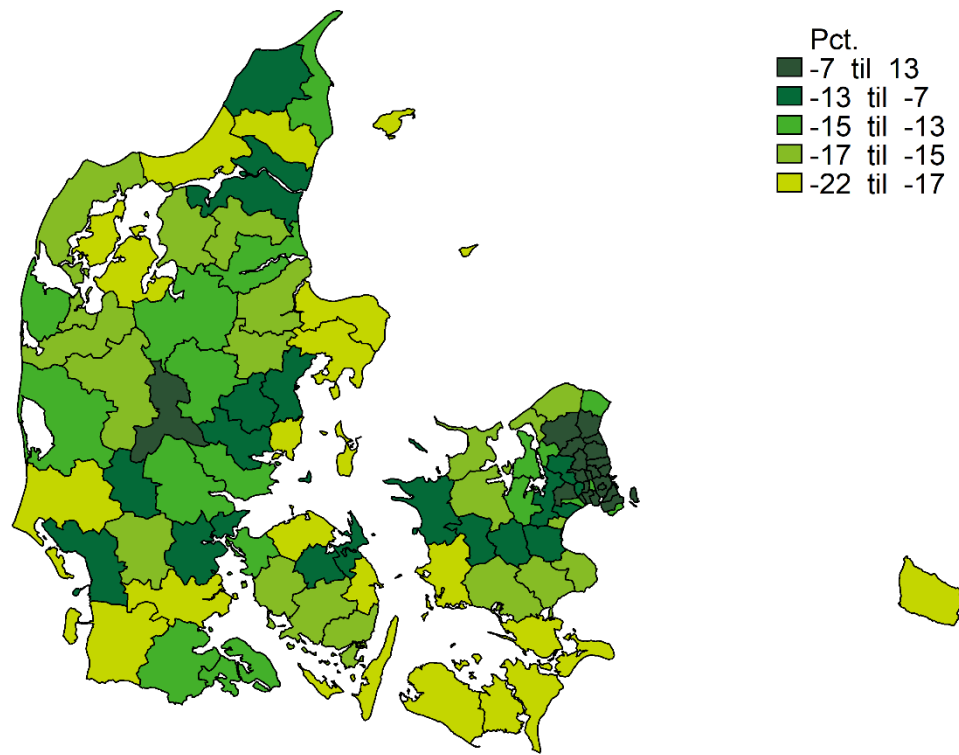
Stigende urbanisering i Danmark

Vækst i kommunernes befolkning, 2008-18

Timelønninger – stor geografisk variation og sammenhæng med urbanisering

Rå timelønninger, pct. ift. København, 2017

Rå timelønninger og urbanisering, 2017

Positive agglomerationseffekter

Mulige årsager er

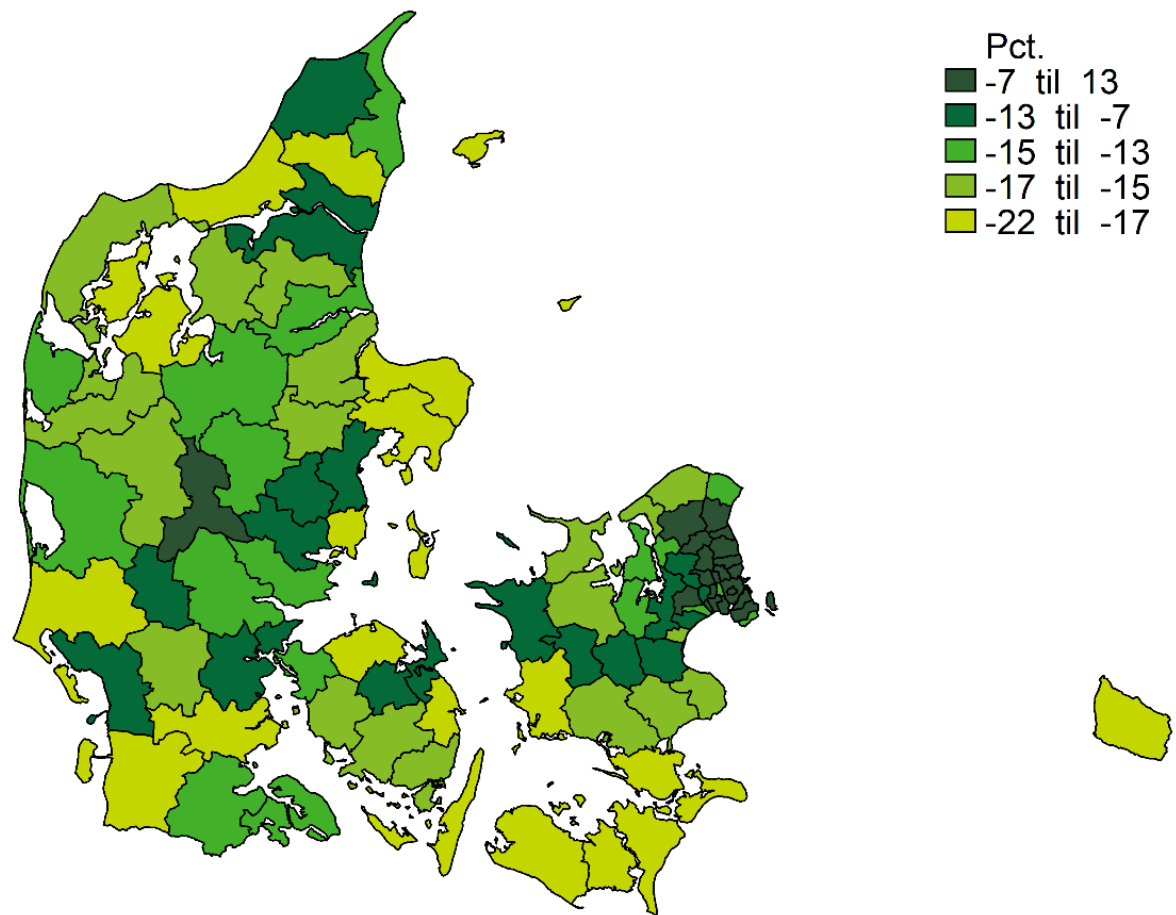
- **Læring og spredning** – i et område med mange virksomheder/ beskæftigede kan viden spredes hurtigere og lettere.
- **Bedre funktion af arbejdsmarkedet** – et større arbejdsmarked kan lede til bedre match og mindre risiko for langvarig ledighed eller mangel på arbejdskraft
- **Stordriftsfordele og deling** – I et større marked er der en lav omkostning ved en ekstra bruger af udelelige produktionsinput som netværk mv., samt ved tilgang og opretholdelse af delmarkeder for fx specialiserede underleverandører.

Stigende **udenlandske evidens** og **enkelte danske**, herunder:

- Harmon (2013) finder positiv effekt af arbejdsmarkedsstørrelse på match
- de Borger mfl. (2019) finder positiv effekt Storebæltsbroen som et infrastrukturchok

Vores studie ser på mulige effekter af urbanisering på arbejdsproduktiviteten.

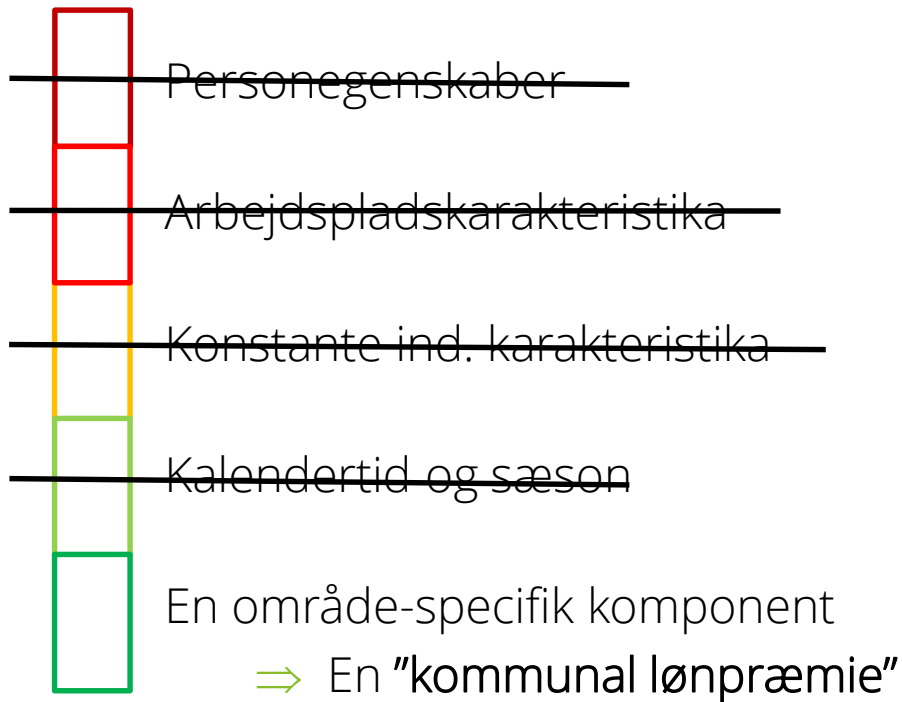
Rå timelønninger, pct. ift. København, 2017

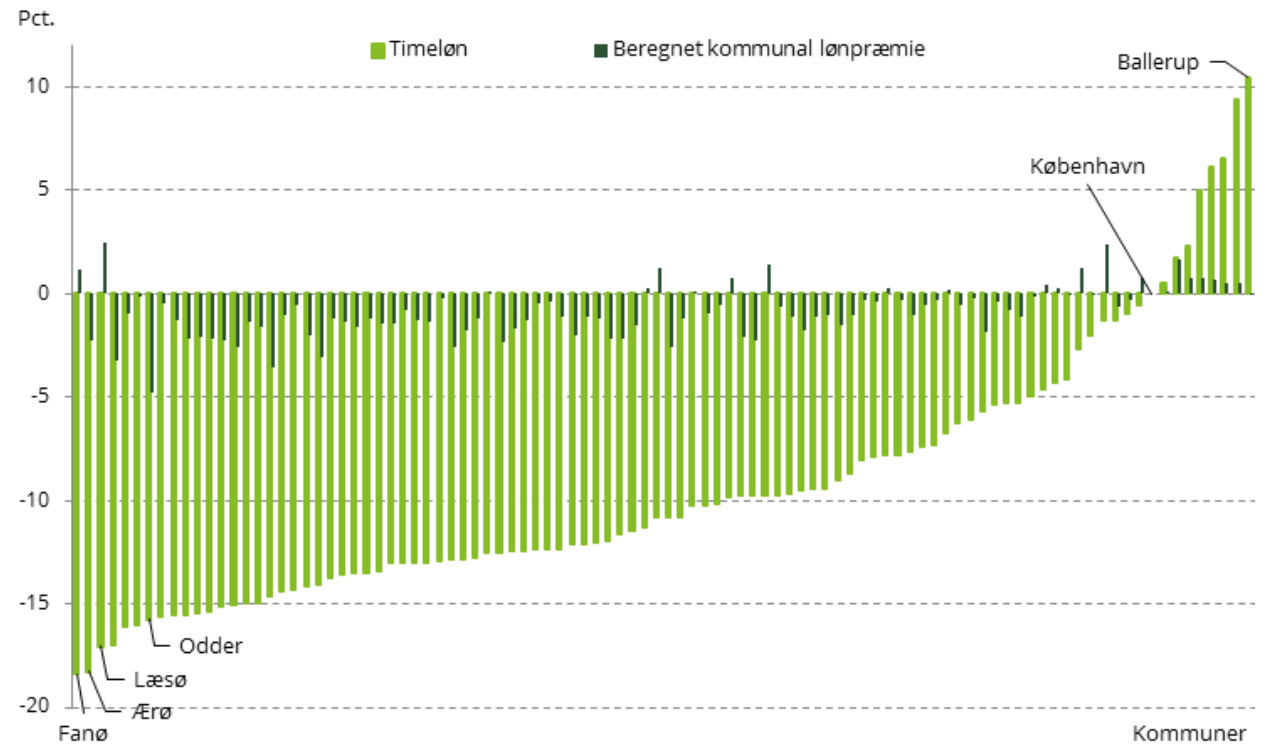
Sammensætning af arbejdspladser har stor betydning

Estimerer en udvidet **Mincer-ligning** for månedlige timelønninger 2014-17:

$$w_{ict} = X_{it}\beta + Z_{it}\beta + \mu_i + \tau_t + \sigma_c + \varepsilon_{ict}$$

Gns. timelønninger, ift. København, før og efter kontrol for sammensætning, 2014-17

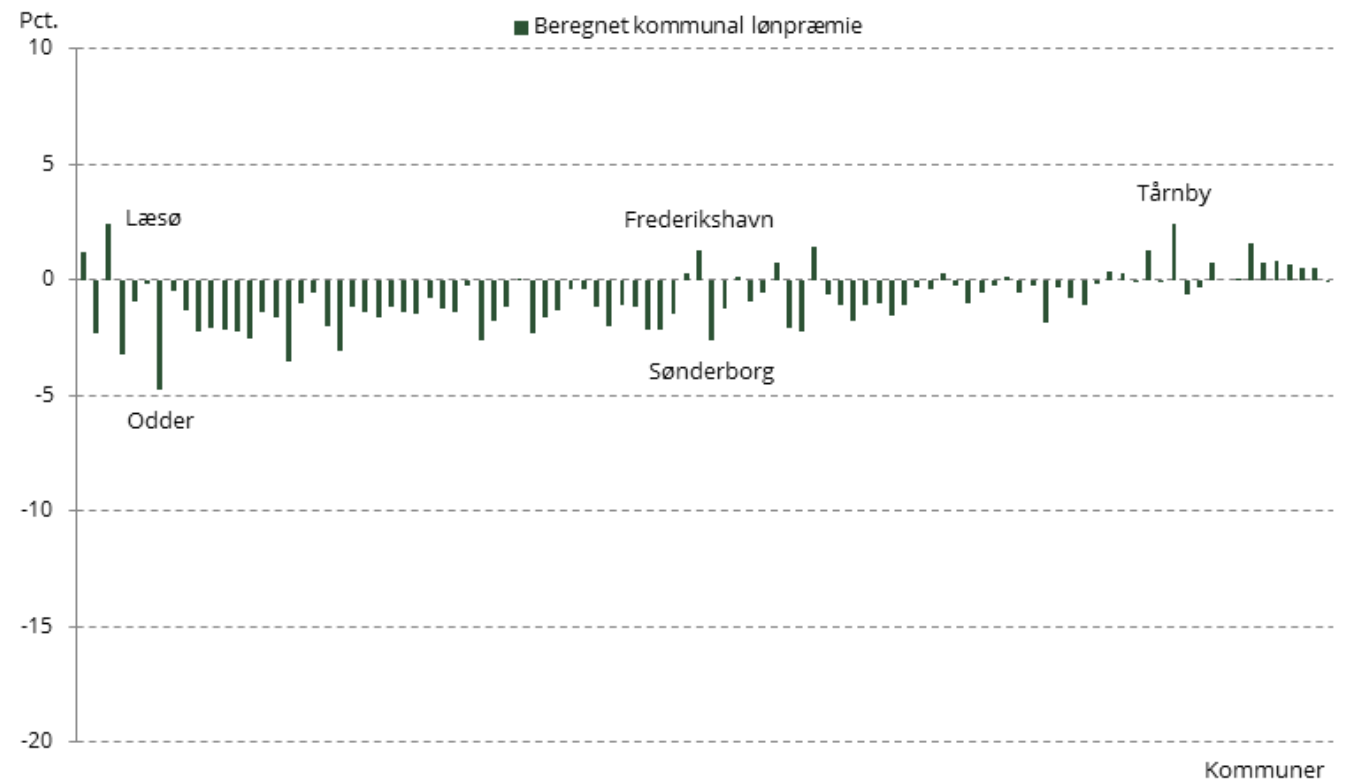

Udestående lønforskelle...

... sættes op imod agglomerationsmål via

- sammenhæng med kommunale lønpræmier (2nd-stage estimationer), og
- En samlet estimation med agglo-mål i Mincer-estimation i stedet for område-specifik komponent => elasticiteter

Timelønninger, ift. København, **efter** kontrol for sammensætning

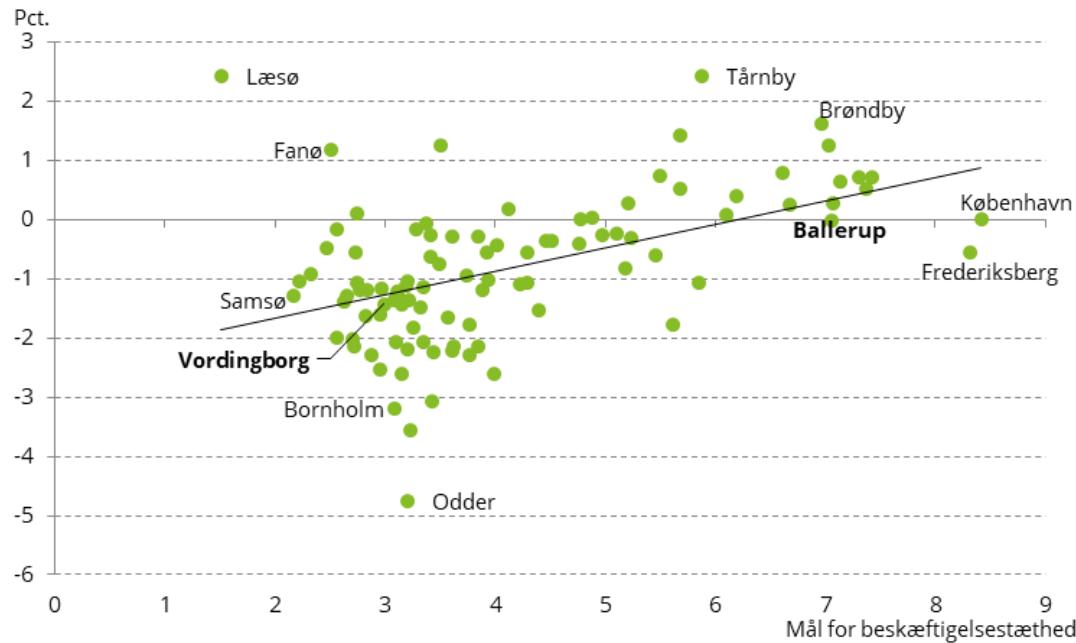

En højere beskæftigelsestæthed...

... kan forventes at lette vidensdeling blandt beskæftigede og forbedre matchkvaliteten på arbejdsmarkedet.

Kommunal lønpræmie og beskæftigelsestæthed

Lønelasticitet på blot 0,003

⇔ Timeløn er 0,1 pct. højere i Ballerup (1.200 besk/km²) end i Vordingborg (20 besk/km²)

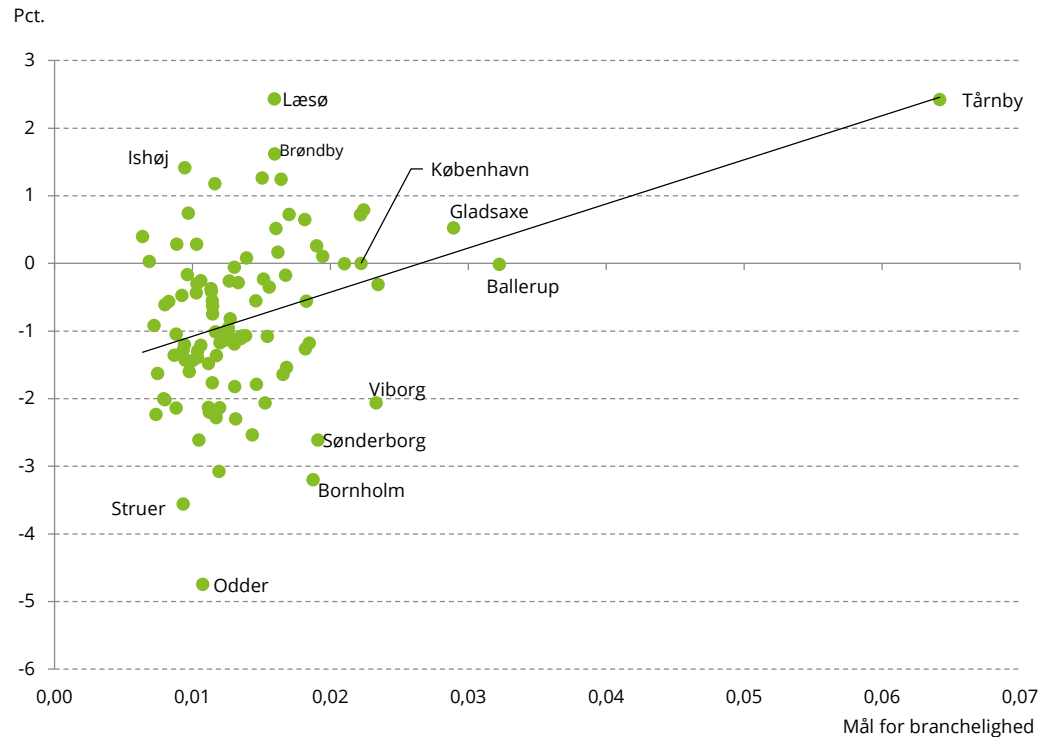
Betydelig mindre end udenlandske estimater

- Større kontrol for sammensætning?
- Mere homogent land med små afstande?

Mere ens beskæftigede...

... kan potentielt bidrage til højere grad af videnoverførsel og et mere velintregeret arbejdsmarked.
– Ser på branchelighed – andelen af andre beskæftigede i kommunen med samme branche.

Kommunal lønpræmie og branchelighed

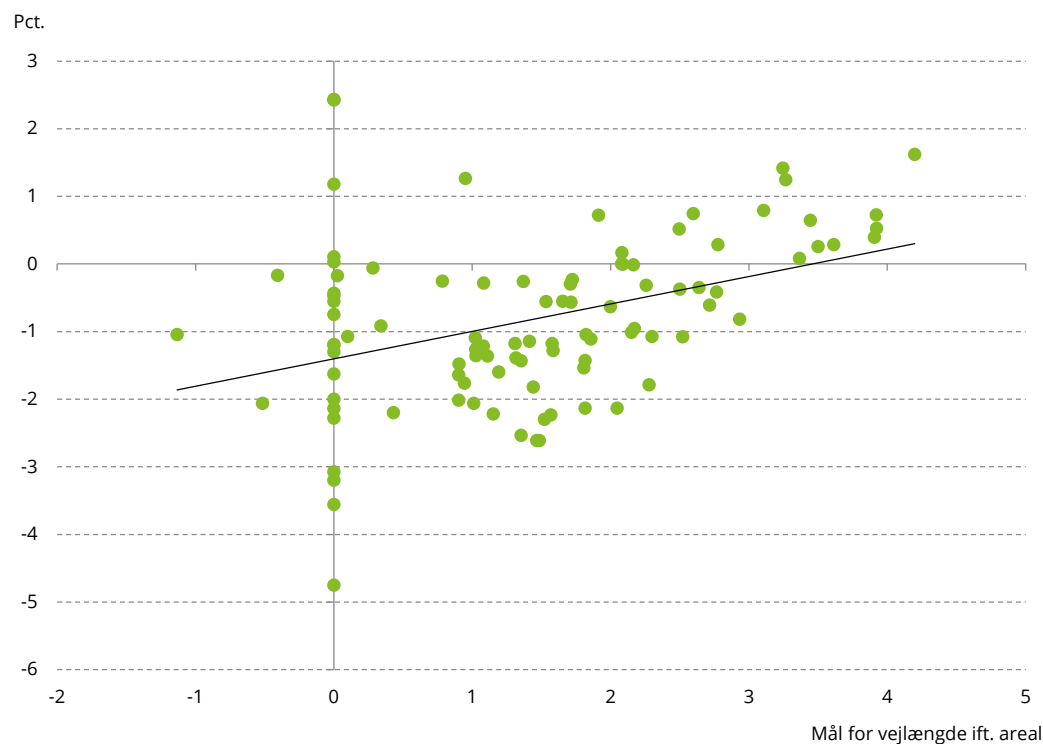
Lønelasticitet på blot 0,001

⇔ Timeløn er 0,01 pct. højere i Tårnby (median på branchelighed på 6 pct.) end i Lejre (1 pct.)

Mere infrastruktur...

... kan potentielt bidrage til bedre kommunikation og et mere velintegreret arbejdsmarked. Ser på antal km med motortrafik- og motorveje i kommunen.

Kommunal lønpræmie og vejlængde

Lønelasticitet på blot 0,2

⇔ Timeløn er 0,8 pct. højere i Glostrup (0,5 km/km²) end i Tønder (0,003 km/km²)

Afsluttende bemærkninger

- Der er teoretiske begrundelser – og især udenlandsk evidens – for at agglomeration har en positiv effekt på arbejdsproduktivitet.
- Anvendte agglomerationsmål forklarer ca. en tredjedel af variationen i de lokale løn- eller produktivitetspræmier, men de direkte sammenhæng med lønninger er negligeble ift. international evidens.
Skyldes det en kombination af
  - større kontrol for andre produktivitsfaktorer?
  - et lille land med (relativt) små afstande og gode kommunikationsveje?
- Resultat giver ikke anledning til at støtte agglomeration per se, hverken i land- eller byområder.